

Sygn. akt III RC 23/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodnicząca: Sędzia Sądu Rejonowego Bogna Witek

Protokolant: stażysta Agnieszka Kaszta

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2016 r. w Kędzierzynie– Koźlu

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko B. M.

o obniżenie alimentów

1) ***obniża alimenty zasądzone od powoda J. M. wyrokiem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 16 września 2015 r. w sprawie sygn. akt III RC 148/15 na rzecz B. M. z kwoty po 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie do kwoty po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, płatne z góry do rąk powódki do dnia 15-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek rat, poczynając od dnia 01 września 2016 r.,***

2) ***w pozostałym zakresie powództwo oddala,***

3) ***zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. E. P. kwotę 738,00 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) wraz podatkiem VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej B. M. z urzędu,***

4) odstępuje od obciążenia stron kosztami postępowania, które zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt III RC 23/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 stycznia 2016 r. J. M. wystąpił z powództwem przeciwko B. M. o obniżenie alimentów z dotychczasowej kwoty 800 zł miesięcznie do kwoty 300 zł miesięcznie.

Na uzasadnienie wskazał on, iż po wyprowadzce z zajmowanego wspólnie z pozwaną i jej matką lokalu zamieszkał w wynajętym mieszkaniu. Jego obecne dochody nie pozwalają na całkowite zaspokojenie jego własnych potrzeb, nie wspominając o zasądzonych na rzecz pozwanej alimentów. W tymże zakresie korzysta z pomocy brata, który przekazuje mu żywność. Z uwagi na wypadek, któremu uległ on w 2005 r. nie może dźwigać ciężkich rzeczy przez co jego możliwości zarobkowe pozostają ograniczone i nie może podjąć się pracy dorywczej.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem zaocznym z dnia 16 września 2015 r. w sprawie III RC 148/15 Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu zasądził od J. M. na rzecz B. M. alimenty w wysokości 800 zł miesięcznie.

We wrześniu 2015 r. powód pracował jako monter, uzyskując wynagrodzenie w wysokości 1100 zł.

W tamtym czasie pozwana otrzymywała rentę socjalną w wysokości 640 zł. Jej matka uzyskiwała świadczenie z związku z rezygnacją z pracy spowodowaną koniecznością sprawowania opieki nad pozwaną w wysokości 800 zł. Koszty utrzymania powódki obejmowały kwoty: 200-250 zł na leki, 400 zł na żywność, 500-600 zł rocznie na ubrania, 200 zł na środki higieniczne i kosmetyki, 200 zł miesięcznie na cewniki i pampersy.

dowód:

- decyzja ZUS o wysokości renty powódki, k. 5 akt tut. Sądu III RC 148/15,
- faktury VAT za lekarstwa i środki pielęgnacyjne powódki, k. 7-13 akt tut. Sądu III RC 148/15,
- przesłuchanie B. M., k. 40 akt tut. Sądu III RC 148/15,
- przesłuchanie powoda, k. 97-98,

J. M. ma 58 lat. Pozostaje w związku małżeńskim z H. M.. W październiku 2014 r. wyprowadził się ze wspólnie zajmowanego z małżonką oraz pozwaną mieszkania stanowiącego jego współwłasność.

Powód uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 1286,16 zł netto pracując na stanowisku ślusarza. Z uwagi na postępującą wadę wzroku nie może wykonywać pracy spawacza. Zamieszkuje w wynajętym mieszkaniu, którego miesięczne koszty, łącznie z opłatami za energię elektryczną oraz gaz wynoszą 500 zł. Spłaca pożyczkę zaciągniętą w wysokości 5.050,50 zł, za miesięczną ratą spłaty wynoszącą 217,70 zł. Spłaca zasądzone koszty sądowe w poprzednich sprawach alimentacyjnych w wysokości 100 zł miesięcznie. Ponadto opłaca ubezpieczenie w kwocie 50 zł miesięcznie. Mieszka sam. Korzysta z pomocy brata, który przekazuje mu produkty żywnościowe. Nie odwiedza córki, nie współuczestniczy w sprawowaniu nad nią bieżącej pieczy.

Na rzecz małżonki ma zasądzone alimenty w wysokości 300 zł miesięcznie.

dowód:

- zaświadczenie o dochodach powoda, k. 6,
- oświadczenie J. F. właściciela mieszkania zamieszkałego przez powoda, k. 7,
- faktury za gaz i energię, k. 8-9,
- zaświadczenie banku (...) SA oddz. w K. dot. spłaty pożyczki udzielonej powodowi, k. 10,
- zaświadczenie (...)o opłatach za mieszkanie, k. 11,
- przesłuchanie powoda, k. 97-98,
- informacja Zakładu (...) s.c. J. K., k. 102,
- zaświadczenie zakładu optycznego w K. dot. J. M., k. 103,
- zaświadczenie o dochodach powoda z Urzędu Skarbowego w K., k. 104

Względem powoda prowadzone jest postępowanie egzekucyjne w związku z zaległościami w spłacie zasądzonych na rzecz pozwanej oraz jej matki alimentów. Jego wynagrodzenie zajmowane jest w związku z powyższym w 60%. Ruchomość w postaci samochodu osobowego stanowiącego własność powoda została zlicytowana.

dowód:

- informacja o licytacji ruchomości, k. 36-37,
- informacja komornika o zajęciu wynagrodzenia J. M., k. 38-39,
- postanowienie Komornika o podjęciu postępowania egzekucyjnego, k. 40-41,
- przesłuchanie powoda, k. 97-98

B. M. ma 26 lat. Jest córką powoda oraz H. M.. Mieszka wspólnie z matką. Legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Orzeczony stopień niepełnosprawności ma charakter trwały, czyniąc pozwaną niezdolną do pracy. Pozwana pozostaje pod stałą kontrolą Poradni Neurologicznej, Poradni Urologicznej, wymaga stałego cewnikowania, ma rozszczep kręgosłupa, niedowład nóg, padaczkę, porusza się na wózku inwalidzkim. Z uwagi na liczne zakażenia dróg moczowych jest w ostatnim czasie często hospitalizowana. Pozwana pobiera rentę socjalną w wysokości 644,63 zł netto oraz otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie. Jej matka nie korzysta z pomocy finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Pozwana przebywa w placówce rehabilitacyjnej (...) w K. w wymiarze 4-5 godzin dziennie, od 10:30 do 15:30, jest tam cewnikowana. Ma problemy z płucami – używa inhalatora 2 razy dziennie. Matka pomaga jej przy codziennych czynnościach.

Matka pozwanej - H. M. nie pracuje, albowiem zajmuje się córką. Otrzymuje emeryturę w wysokości 819 zł. Przeznacza 1000 zł na żywność dla siebie oraz córki. Pozostałe koszty utrzymania pozwanej obejmują kwoty: ok. 600 zł na leki, cewniki i pampersy, 300 zł na buty rocznie, 200 zł na odzież na kwartał. Utrzymanie ich wspólnego mieszkania obejmuje kwoty: 600 zł miesięczne za czynsz, 123 zł za energię elektryczną, 97 zł za gaz (co drugi miesiąc).

Dowód:

- informacja MOPS w K-K. o zasiłku otrzymywanym przez B. M., k. 42,
- informacja MOPS w K. o niekorzystaniu przez H. M. z pomocy ośrodka, k. 50,
- zaświadczenie ZUS Oddział w O.o wysokości renty pozwanej, k. 55-60,
- orzeczenie o niepełnosprawności pozwanej, k. 61,
- informacja o stanie zdrowia B. M., k. 65-67,
- karta leczenia szpitalnego B. M., k. 68-72,
- wyniki badań, k. 73,
- faktury VAT dot. leków B. M., k. 74-77,
- przesłuchanie powoda, k. 97-98,
- przesłuchanie pozwanej, k. 98,
- karta informacyjna leczenia szpitalnego B. M., k. 105-109,
- przesłuchanie H. M., k. 110-111

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie, co skutkowało jego oddaleniem w pozostałej części.

Żądanie zmiany wysokości należnego świadczenia alimentacyjnego swoją podstawę prawną znajduje w treści art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (zwanego dalej: k.r.o.), który mówi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Stąd też, dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy należało ocenić, czy od czasu ustalenia wysokości poprzednich świadczeń alimentacyjnych w kwestii uzasadnionych potrzeb uprawnionej oraz możliwości zarobkowych i finansowych zobowiązanego zaistniały takie zmiany, które wskazywałyby za zasadnością żądania obniżenia świadczeń.

W odniesieniu do potrzeb pozwanej B. M. ustalono, iż nie uległy one zmianie i w dalszym ciągu kształtują się one na poziomie ok. 1500 zł miesięcznie. Obejmują one kwoty: 400 zł na żywność, 200 zł za odzież na kwartał (ok. 66 zł na miesiąc), 300 zł rocznie na buty (ok. 25 zł na miesiąc) oraz ok. 600 zł na leki, środki higieniczne, kosmetyki, pieluchy oraz cewniki, a także część partycypacji w utrzymaniu wspólnego mieszkania w kwocie 385 zł miesięcznie. W ocenie sądu powyższe kwoty pozostają adekwatne do wieku oraz trudnego stanu zdrowotnego pozwanej, która co do zasady wymaga zwiększonych nakładów związanych z jej nieprzerwanym leczeniem. Pomimo ustalonych wad wrodzonych układu moczowego powódka nie wymaga jednak specjalnej diety, jak sama przyznała, stąd zwiększone nakłady na żywność wskazywane przez jej matkę nie zostały uznane za wiarygodne. Dlatego też, opierając się na doświadczeniu życiowym ograniczono wydatki na ten cel do kwoty 400 zł miesięcznie. Nie można uznać także za uzasadnionych wydatków na obuwie dla B. M. w wysokości 900 zł rocznie jak wskazała w zeznaniach świadek H. M., bowiem poza zeznaniami świadka pozwana nie wykazała żadnymi innymi dowodami, że każdorazowo koszt zakupu obuwia wynosi 300 zł. Powyższe ustalenia dały podstawy do uznania, iż po stronie pozwanej nie doszło do żadnych zmian w zakresie wzrostu, bądź też zmniejszenia się jej kosztów utrzymania. Zresztą podstawą, na której powód oparł swoje żądanie pozostawała raczej kwestia znacznego ograniczenia jego możliwości zarobkowych, aniżeli istotne i widoczne zmniejszenie potrzeb pozwanej. Jego zdaniem, mając na uwadze wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia, nie jest on w stanie włożyć na rzecz pozwanej alimentów w dotychczasowej wysokości.

W ocenie Sądu sytuacja zarobkowa i majątkowa pozwanego uzasadniają żądanie powoda co do istoty, jednakże w mniejszym zakresie, aniżeli wskazywanym w treści pozwu. Powód uzyskuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości ok. 1300 zł netto, co świadczy o wzroście o ok. 200 zł od września 2015 r. Jednak okolicznościami nowymi, przemawiającymi za uwzględnieniem powództwa pozostają ponoszone przez powoda koszty wynajęcia mieszkania 500 zł miesięcznie, wszczęte względem powoda postępowanie egzekucyjne oraz zasądzenie od niego na rzecz małżonki alimentów w wysokości 300 zł miesięcznie. Z uwagi na wszczęte postępowanie egzekucyjne wynagrodzenie powoda jest pomniejszane o kwotę 60%, z uwagi na treść przepisów dot. ograniczenia w egzekucji z wynagrodzenia ze stosunku pracy, tj. art. 833 § 1 k.p.c. w zw. z art. 87 § 3 pkt. 1 k.p. Zatem do dyspozycji powoda pozostaje kwota 520 zł, która wystarcza tylko na zaspokojenie jego potrzeb mieszkaniowych. W pozostałym zakresie korzysta on z pomocy brata, który przekazuje mu produkty żywnościowe. Obecnie zatem pozwana, jak i jej matka mogą otrzymać jedynie kwotę ok. 780 zł miesięcznie tytułem zasądzonych od powoda alimentów, a więc w ograniczonym zakresie, albowiem obowiązek alimentacyjny powoda względem córki i małżonki został ustalony na łączną kwotę 1100 zł. Jednocześnie strona pozwana nie wykazała w żaden sposób, ażeby możliwości zarobkowe powoda kształtowały się na poziomie 4.000 zł, jak wskazywała w swoich zeznaniach matka pozwanej. Nie świadczą o tym zwłaszcza dowody z dokumentów w postaci zaświadczenia o dochodach powoda wystawionych tak przez jego pracodawcę, jak i Naczelnika Urzędu Skarbowego. Jak wskazuje pracodawca powoda, nie może on podejmować pracy w charakterze spawacza z uwagi na postępującą wadę wzroku, na którą to okoliczność przedłożono zaświadczenie lekarza okulisty. Powyższa okoliczność, nie świadczy jednak, wbrew stanowisku powoda, o niemożności podjęcia przez niego żadnej pracy dodatkowej, albowiem w swoich stwierdzeniach wskazuje on, iż nie może wykonywać jedynie ciężkiej pracy fizycznej. W tym też zakresie nie można ocenić, ażeby jego możliwości zarobkowe ograniczały się tylko do realnie uzyskiwanego wynagrodzenia. Okoliczność samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego przez powoda, brak uczestniczenia w sprawowaniu bieżącej pieczy nad córką oraz brak przeciwwskazań zdrowotnych pozwalają stwierdzić, iż nie wykorzystuje on swoich

możliwości zarobkowych w całości, albowiem wada wzroku, która uniemożliwia mu pracę w charakterze spawacza nie ogranicza go w podejmowaniu innych prac.

W tym miejscu wymaga podkreślenia, iż w przypadku, gdy dziecko nie może osiągnąć zdolności do samodzielnego utrzymywania się z takich przyczyn, jak ułomność cielesna lub psychiczna albo nieuleczalna choroba, obowiązek alimentacyjny rodziców trwa nadal w niezmiennym zakresie, niezależnie od wieku dziecka. Jednocześnie możliwość realizowania swojego obowiązku alimentacyjnego poprzez osobiste starania na rzecz uprawnionego również nie odpada z tej przyczyny, iż osoba uprawniona w dalszym ciągu, w związku ze swoją chorobą, nie jest w stanie w sposób samodzielny zaspokajać swoich potrzeb i tym zakresie wymaga pomocy osób trzecich. Powód poza zasądzonymi alimentami w żaden inny sposób nie wykonuje ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem pozwanej. To matka pozwanej wykonuje przy niej czynności związane z jej codziennym funkcjonowaniem. Okoliczności te przemawiają zatem za koniecznością obciążenia powoda kosztami utrzymania pozwanej w większym zakresie, aniżeli jej matkę, albowiem nie czyni on żadnych osobistych starań względem córki.

Dochody uzyskiwane przez pozwaną w wysokości ok. 800 zł zaspokajają jej potrzeby jedynie częściowo, natomiast stan zdrowia uniemożliwia jej w dalszym ciągu podjęcie jakiejkolwiek pracy zarobkowej. Ustalone łączne koszty utrzymania pozwanej w rozmiarze 1500 zł wskazują, iż do prawidłowego funkcjonowania wymaga ona dodatkowego wsparcia finansowego rzędu 700 zł.

Mając zatem powyższe okoliczności na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż żądanie pozwu pozostawało uzasadnione jedynie w części, tj. co do obniżenia kwot alimentów na rzecz pozwanej do kwoty 700 zł. W pozostałym zakresie powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu. Ustalone na w/w poziomie świadczenia alimentacyjne na rzecz pozwanej odpowiadają nadal, w ocenie Sądu, dyspozycji art. 135 § 1 k.r.o., to jest wynikają z faktycznego poziomu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej i pozostają w zasięgu zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Jednocześnie matka pozwanej swój obowiązek alimentacyjny względem córki wykonuje poprzez osobiste starania na jej rzecz, których wymiar pozostaje znaczny.

Rozstrzygnięcie w pkt 3 wyroku zostało oparte o art.29 ust.1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze.

Z uwagi na to, że powód został przez Sąd zwolniony od ponoszenia kosztów postępowania, a pozwana znajduje się w trudnej sytuacji materialnej na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania stron kosztami postępowania.